

CO JE KOMUNÁLNÍ ODPAD

Komunální odpad je směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a objemný odpad, zejména matrace a nábytek a díle směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností. Komunální odpad NEZAHRNÚJE odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků, kanalizační sítě, vozidla na konci životnosti ani stavební odpad.

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, stanovuje následující cíle pro komunální odpady:

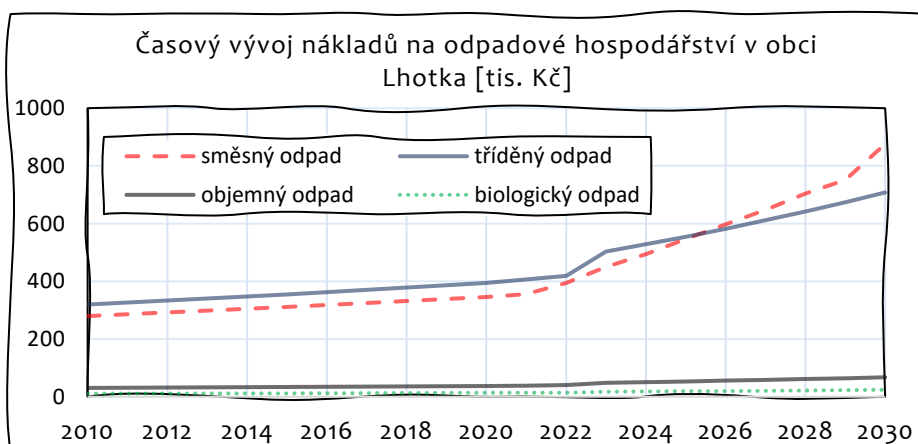
1. Zvýšit do roku 2025 úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
2. Zvýšit do roku 2030 úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 60 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
3. Zvýšit do roku 2035 úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 65 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
4. Odstraňovat uložením na skládku v roce 2035 a v letech následujících nejvýše 10 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
5. Energeticky využívat v roce 2035 a v letech následujících nejvýše 25 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.

POPLATKY ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

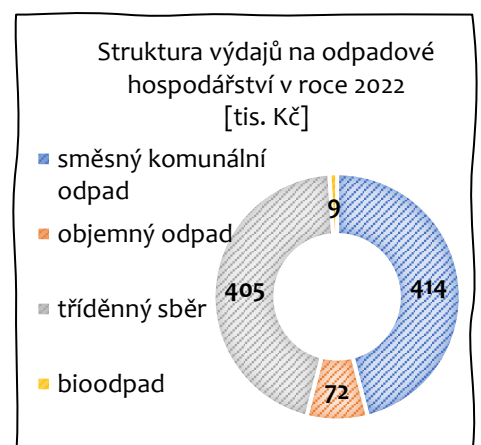
Od 1. 1. 2021 vstoupila v účinnost novela zákona o místních poplatcích, která upravuje dva druhy místních poplatků za komunální odpad. Obec si tak může sama vybrat, jak účtovat svým obyvatelům poplatek za svoz odpadu. Může zvolit **paušální poplatek** za obecní systém odpadového hospodářství ve výši nepřevyšující 1.200 korun, který je založen na obdobném principu jako dnes („poplatek za obecní systém odpadového hospodářství“). Druhou variantou je „poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci“, což v praxi znamená platbu za skutečné množství vyhozeného směsného odpadu (systém PAYT – **zaplat, kolik vyhodíš**). V tomto případě se obec může rozhodnout, jestli bude zpoplatňovat hmotnost nebo objem odpadu, kdy nejvyšší možná sazba, kterou lze uložit, je 6 korun za kilo, resp. 1 koruna za litr odpadu. A aby se nikdo nemohl vyvázat z povinnosti platit za odpad, může obec určit také minimální základ poplatku na občana, kterým je 10 kilo, resp. 60 litrů odpadu.

FINANČNÍ BILANCE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ V OBCI

Celkové výdaje obce Lhotka na odpadové hospodářství překročí v roce 2022 částku 0,9 mil. Kč. Největší podíl tvoří náklady na sběr a svoz směsného komunálního odpadu – SKO (46 %) a náklady na sběr a svoz tříděných odpadů (cca 45 %) – viz [graf 1 / graf 2](#).

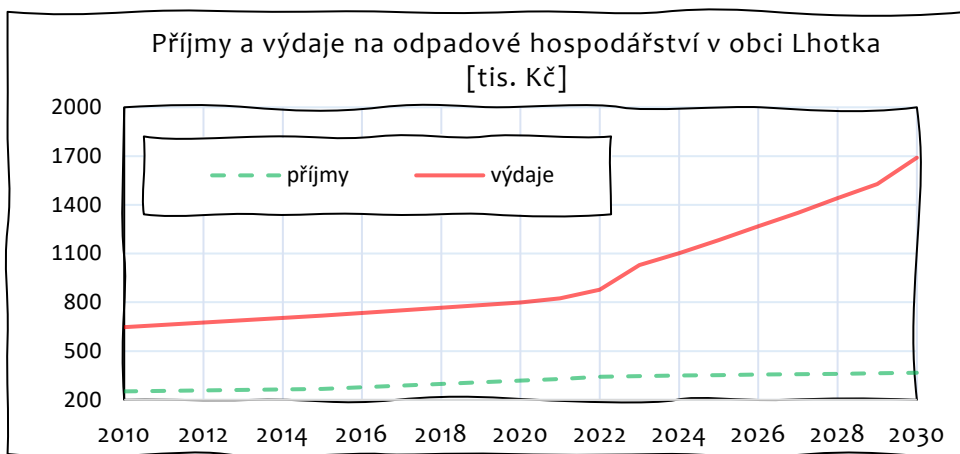

Graf 1 – Skutečné a predikované výdaje na odpadové hospodářství v obci Lhotka v letech 2010 - 2030

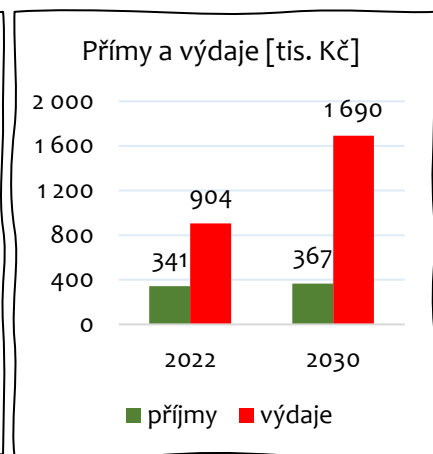

Graf 2 – Struktura výdajů

Z pohledu celkových nákladů je předpokládán nárůst ze stávajících **cca 900 tis. Kč na částku 1 700 tis. Kč**. Oproti tomu příjmy jsou v současnosti určeny **paušální částkou 600 Kč na osobu / objekt**, což při počtu trvale přihlášených obyvatel a počtu objektů, kde není přihlášena žádná fyzická osoba generuje příjem **cca 240 tis. Kč**. Na základě spolupráce s akciovou společností EKO KOM získává obec finanční odměnu za zajišťování zpětného odběru a recyklace odpadů ve výši **105 tis. Kč** (v roce 2022), což představuje druhou (poslední) příjmovou položku. Z pohledu časového vývoje příjmů a výdajů je zřejmé, že pomyslné nůžky se stále rozevírají (uvedené dokládá [graf č. 3 / graf č. 4](#)).

Graf 3 – Srovnání příjmů a výdajů na odpadové hospodářství v obci Lhotka v letech 2010 - 2030

Graf 4 – Srovnání příjmů a výdajů

Z dlouhodobého hlediska je tak tento trend neudržitelný a je nutné hledat vhodné nástroje jak především eliminovat položku výdajů a obě křivky tak k sobě opět více přiblížit.

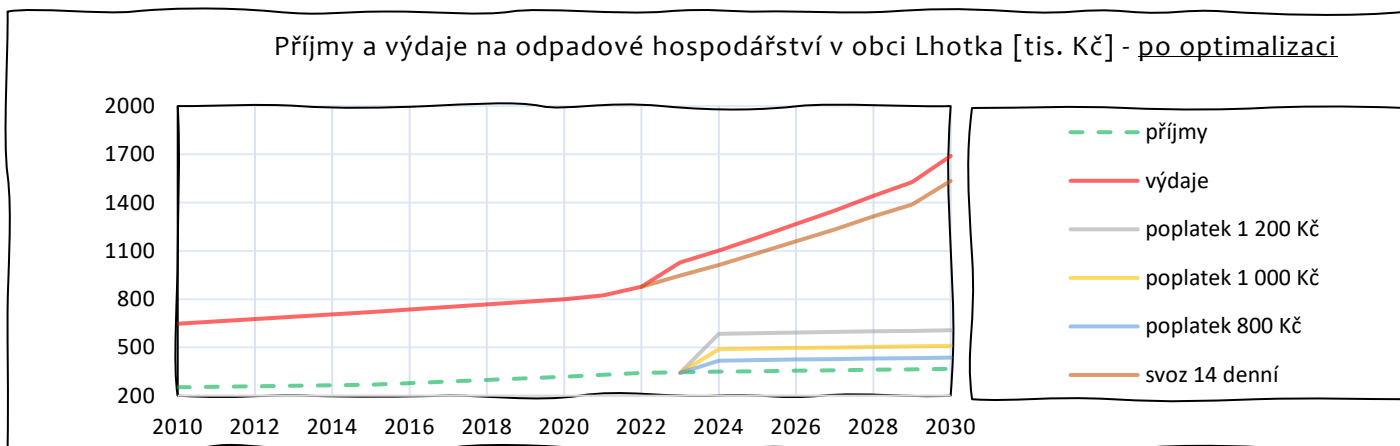
NÁSTROJE K NASTAVENÍ VYVÁŽENÉHO ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Níže jsou uvedeny možnosti, jak efektivně nastavit odpadové hospodářství, aby bylo udržitelné a umožnilo další rozvoj obce.

- (a) **předcházení vzniku odpadů (především SKO)** – uvedená možnost snížení výdajů představuje primární předpoklad pro nastavení udržitelnosti odpadového hospodářství. Je na každém z nás, aby došlo ke snížení produkce SKO a dalších kategorií odpadů. Dosažené snížení produkce odpadů se pozitivně projevuje i do tzv. třídící slevy pro obce z poplatku za ukládání odpadů na skládku pro dosažení třídící slevy je nutné dosažení následujících limitních hodnot (aktuálně jsme na hodnotě **0,288 t na obyvatele/rok**).

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Množství na obyvatele/rok [t]	0,2	0,19	0,18	0,17	0,16	0,15	0,14	0,13	0,12

- (b) Další možností je optimalizace svozu komunálního odpadu, tj. ponechání 14-denního režimu i v zimním období (**úspora 80 tis. Kč v roce 2024 / 150 tis. Kč v roce 2030**) – snížení nákladů za manipulaci / dopravu. V případě zájemců o týdenní svoz je možné sjednat i danou variantu, kdy náklady za svoz v týdenním intervalu budou hrazeny těmito zájemci v separátním režimu.
- (c) **Optimalizace svozu** (adekvátní počet sběrných nádob) **pro tříděný odpad** a efektivní třídění/ukládání odpadů - složení jednotlivých tříděných komodit (**úspora 70 tis. Kč v roce 2024 / 100 tis. Kč v roce 2030**).
- (d) **Zvýšení poplatku za komunální odpad.** Pro narovnání uvedené bilance se však dostáváme na částku **2 500 Kč** na trvale přihlášeného obyvatele, respektive na objekt, kde není trvale přihlášená žádná fyzická osoba. Otázkou tak zůstává, co bude pro nás únosné 800 Kč (příjem obce **80 tis. Kč**), 1 000 Kč (příjem obce **160 tis. Kč**) či maximální možný paušál 1 200 Kč (příjem obce **240 tis. Kč**).
- (e) Přejít na **systém PAYT – zaplať, kolik vyhodíš (120 l nádoba = 120 Kč)**. V tomto případě bude zpoplatňován objem odpadu (1 koruna za litr odpadu) – každá nemovitost si bude volit z režimu 14 denního / měsíčního svozu, přičemž bude možné volit i velikost nádoby 120 l – 240 l (jejich kombinace).

V průběhu roku 2023 uvítáme zpětnou vazbu či náměty ze strany občanů na možnou optimalizaci odpadového hospodářství v obci Lhotka s výhledem od roku 2024. V současné době probíhá komunikace s poskytovateli finanční podpory na zavedení tzv. door to door systému. Uvedený systém zavádí individuální třídění separovaného odpadu (plast, papír) a vytváří předpoklad pro zavedení systému zaplať, kolik vyhodíš.

Na počátku roku 2023 ve Lhoteckém zpravodaji uvedeme tabelární přehled s finančním vyčíslením jednotlivých možností optimalizace odpadového hospodářství v obci Lhotka.